

Oblast předčasného odchodu do důchodu zaznamenala několik změn, přivýdělků se však netýkají

Od 1. ledna 2010 nabyly účinnosti **změny zákona o důchodovém pojištění**, které jsou součástí **I. etapy důchodové reformy**. Mezi nejvýznamnější patří pokračování v postupném **zvyšování věkové hranice** pro odchod do starobního důchodu a postupné **prodlužování potřebné doby pojištění**. Tyto změny se týkají také **předčasných odchodů do starobního důchodu**. Ke **změnám** došlo i v **možnostech důchodců pobírat starobní důchod a současně vykonávat výdělečnou činnost**. Tato změna se však **nevztahuje na poživatele předčasných starobních důchodů** vykonávajících výdělečnou činnost v době do dosažení důchodového věku.

Doba pojištění potřebná pro nárok na starobní důchod se od ledna 2010 prodlužuje. A to **jeden rok za každý rok, který uplyne po 31. prosinci 2009**. Týká se to i **předčasného starobního důchodu**. Pokud pojištěnec dosáhl důchodového věku **před rokem 2010**, délka potřebné doby pojištění se nemění a je **25 let**. Pokud dosáhne důchodového věku v roce **2010**, musí získat dobu pojištění nejméně **26 let**. Pokud dosáhne důchodového věku v roce **2011**, bude potřebná doba pojištění **27 let** atd. **Cílový stav**, tzv. potřebná doba pojištění **35 let**, se bude týkat pojištěnců, kteří dosáhnou důchodového věku **po roce 2018**.

Dále se **změnila sazba snížení procentní výměry předčasného starobního důchodu** v případech, kdy doba od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku je delší než 720 kalendářních dnů. Pokud ode dne přiznání předčasného starobního důchodu **chybí** do dosažení důchodového věku **nejvýše 720 kalendářních dnů**, **snižuje se procentní výměra** důchodu za každých i započatých 90 kalendářních dnů **stejně jako dosud o 0,9 %** výpočtového základu. Pokud je období od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku **delší**, **snižuje se procentní výměra důchodu** od 721. kalendářního dne za každých i započatých 90 kalendářních dnů **o 1,5 % výpočtového základu** (dosud se jednalo o 0,9 % výpočtového základu). **Základní výměra** předčasného starobního důchodu, která činí v současné době **2 170 Kč**, bude i **nadále náležet v plné výši**.

V současné době **lze požádat o předčasný starobní důchod až tři roky** před dosažením důchodového věku. V souvislosti s **postupným zvyšováním důchodového věku** na cílových 65 let pro muže, bezdětné ženy a ženy, které vychovaly jedno dítě, **se prodlužuje i doba**, o kterou bude moci pojištěnec **odejít dříve do předčasného starobního důchodu**. To se týká těch pojištěnců, jejichž **důchodový věk bude vyšší než 63 let**. Ti **budou moci požádat** o předčasný starobní důchod **nejdříve ode dne dosažení věku 60 let**.

Změny týkající se **výplaty starobního důchodu vedle příjmu z výdělečné činnosti** se **nevztahují** se na poživatele **předčasných starobních důchodů v období do dosažení**

důchodového věku. K předčasnému starobnímu důchodu si mohou i nadále přivydělávat jen **způsobem, který nezakládá účast na důchodovém pojištění.** Tj. platí **stejně pravidlo,** jako před **novelizací** zákona o důchodovém pojištění.

Občanu, kterému **výplata předčasného starobním důchodu nenáleží z důvodu výkonu výdělečné činnosti** do dosažení důchodového věku, je **po jejím skončení** výplata důchodu **na žádost obnovena.** **Výše procentní výměry důchodu se stanoví znovu, a to s přihlédnutím k nově získané době pojištění.** Až po dosažení důchodového věku začnou platit pro příjemce předčasného starobního důchodu stejná pravidla jako pro příjemce řádného starobního důchodu.

Předčasný starobní důchod se, stejně jako ostatní důchody z českého důchodového systému, skládá ze dvou složek: základní a procentní výměry. Základní výměra je pro všechny důchody stejná a v letošním roce se jedná o **2 170 Kč měsíčně.** **Procentní výměra** závisí na délce důchodového pojištění, době mezi předčasných odchodem do starobního důchodu a stanoveným důchodovým věkem a také na výši výdělků před přiznáním důchodu. **Nejnižší procentní výměra** předčasného starobního důchodu, stanovená zákonem, je v současné době **770 Kč měsíčně.**

V **prosinci 2009** dostávalo předčasný starobní důchod **395 734 lidí.** Ve stejném období roku **2008** evidovala Česká správa sociálního zabezpečení, která důchody vyplácí, celkem **354 415** příjemců této dávky. Celkem **v loňském roce** do předčasného důchodu **odešlo 42 245 lidí,** což je o **6 371 více** než v roce **předchozím.** Počet poživatelů předčasných starobních důchodů, kteří ještě nedosáhli důchodového věku, se zvýšil z 59 093 v roce 2008 na 65 143 v roce 2009 (nárůst 6 050 důchodců). Hlavním důvodem jsou pravděpodobně dopady hospodářské krize, vysoká nezaměstnanost a fakt, že starší lidé nachází nová pracovní uplatnění hůře než mladší ročníky.

Pokud bychom sečetli všechny starobní důchody, tedy předčasné i řádné, pak v prosinci 2009 tuto dávku dostávalo celkem **2 092 894 lidí.**

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí